

Hva jeg vil til livs

Den medisinske diskusjon om psykoanalysen nådde et toppunkt i 1932. En av metodens skarpeste kritikere var kirurgiprofessor Johan Holst (1892–1953). I 1932-årgangen av Tidsskriftet pågikk debatten i flere numre mellom blant andre Holst og psykologiprofessor Kristian Schjelderup (1895–1974). Holst mente at psykoanalysen var «beslektet med mystisisme» (s. 1177–92).

Psykoanalysen

«Psykoanalysens grunnlag er usikre teorier, og allerede av den grunn må man anta at den, som behandlingsmetode, er farlig. Mine personlige inntrykk har bekreftet denne antagelse. Ved samtaler med psykoanalyserte individer eller deres pårørende har jeg fått et bestemt inntrykk av at en gjennomgått analyse ofte er skadelig, dels derved at den øker patientens på forhånd sykelige selvopptatthet, dels derved at den desorienterer patienten ved å tillegge seksuelle momenter en urimelig og alt annet overskyggende betydning.

Jeg har ikke journalført disse samtaler; men jeg sitter inne med enkelte opplysninger, som jeg har anledning til å benytte.

(...)

Det gleder mig å kunne opplyse, at ingen av disse to tilfeller er psykoanalysert av prof. Schjelderup, og jeg må i det hele få lov til å fremheve, – hvad prof. S. vel også vil være enig i hvis han leser hvad jeg har uttalt – at jeg aldri har angrepet ham personlig. Hvad jeg vil tillivs er ingen person, men de 75 pct. av psykoanalysen som jeg anser for anstaltmakeri, desto mere jo mere jeg studerer den.

(...)

Imidlertid vil jeg ikke felle nogen dom over psykoanalysen på grunnlag av enkeltkasus og personlige inntrykk. Disse enkelttilfeller og inntrykk har for mig vesentlig hatt den betydning, at de har bragt mig til å studere den psykoanalytiske litteratur, hvilket ikke alene har bestyrket, men i høi grad forverret det inntrykk de nevnte tilfeller har gitt mig.

(...)

Det er således et ganske sterkt misforhold mellem de temmelig sparsomme statistiker over psykoanalytiske behandlingsresultater og det umåtelige volum som den psykoanalytiske litteratur forøvrig inntar.

(...)

Jeg er ganske enig i at prof. Schjelderup hvor det gjelder detaljer i den psykoanalytiske t e k n i k k, anser mig for usakkyndig. Men det føles, selv for en stakkars kirurg, hårdt overhodet ikke å få ha en mening om psykoanalysen, som ifølge professor K. Schjelderups forord til sin oversettelse av Freud «ikke bare har stor praktisk betydning, men har opnådd en så stor innflydelse på det almindelige åndsliv, at ingen som interesserer sig for de spørsmål som er oppe i tiden, kan gå den forbi».

Der står ingen reservasjon for kirurger.»